

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun, Dumitru Mardari,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, declarate de avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului

Botezatu Damian XXXXXX,

Termenul de examinare,

instanța de fond: 26.02.2018 - 18.06.2018,

instanța de apel: 09.07.2018 - 11.12.2018,

instanța de recurs: 09.04.2019 - 09.04.2019.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 18 iunie 2018, procesul penal intentat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, în privința lui Botezatu Damian a fost încetat în legătură cu faptul că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional.

Procesul contravențional în baza art. 354 Cod contravențional, în privința lui Botezatu Damian a fost încetat în legătură cu intervenirea prescripției.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Botezatu Damian, este învinuit că la 09 martie 2017, aproximativ ora 05³⁰, aflându-se în holul localului de tip karaoke „Bravo” amplasat pe bd. XXXX XXXXX, mun. Chișinău, având intenția de a comite un act de huliganism, prin încălcarea grosolană a ordinii publice,

însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiunile care, din conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită a inițiat un conflict spontan cu agentul de pază al localului, și fără nici un motiv, acționând cu intenție directă, în prezența mai multor persoane, a aplicat intenționat violența fizică, numindu-l cu cuvinte necenzurate pe agentul de securitate Coman Ion, rupându-i maioul.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că paznicul localului nu i-a permis să intre în local, aplicându-i o lovitură cu cotul în partea stângă a capului, ținându-l de brațul drept și de subrațul stâng, i-a rupt scurta. Ulterior, a intervenit doamna Erizanu Irina, implicându-se în conflict, îmbrâncindu-l, după care a intervenit și Voizian Alexandru, încercând să amelioreze situația, l-a ajutat să se ridice. Prin lovitura aplicată, i-au fost deteriorați dinții de sus și de jos, spartă buza. El nu a amenințat partea vătămată, nu a agresat-o fizic.

Partea vătămată Coman Ion a relatat, că pe la orele 03⁰⁰ au venit trei persoane de gen masculin, printre care era și Botezatu Damian. La un moment a auzit un sunet foarte puternic, a ieșit în hol unde era doar inculpatul, pe care l-a întrebat ce s-a întâmplat. I-a răspuns nemulțumit și agresiv. Atunci, a decis să nu îi permită accesul, deoarece era în stare neadecvată. Apoi, nemulțumirile inculpatului au trecut în fază de agresiune, mai întâi verbale, apoi fizice și ca urmare i-a rupt maioul. Erizanu Irina, care a intervenit la inculpat cu un îndemn să se calmeze, dar acesta i-a răspuns nemulțumit și agresiv. Inculpatul a încercat să intre în sală forțând ușa și împingându-l. Apoi, s-a pus în poziția de luptă și a încercat să-l lovească. Atunci l-a rugat să se calmeze, ultimul agresându-l verbal, s-a apropiat și l-a apucat strâns de mână. În frică pentru sănătatea sa, inconștient i-a aplicat o lovitură. Inculpatul a căzut, după ceva timp a venit și grupa operativă.

Conform procesului-verbal din 18.08.2017, s-a examinat înregistrarea video de la 09.03.2017 din holul localului de tip karaoke ”Bravo”, unde la ora 05^{34:14} se observă o persoană de gen masculin cum lovește cu piciorul ușa din holul localului, după care de el se apropie angajatul de pază a localului. Apoi între aceste 2 persoane urmează discuții și îmbrânceli. Ulterior apare o persoană de gen feminin, și între ea și persoana de gen masculin apar discuții și îmbrânceli. În obiectivul camerei de luat vederi apar încă 2 persoane de gen masculin. Începând cu ora 05^{40:30}, agentul de pază și persoana de gen masculin menționată se îmbrâncesc, agentul de pază îl imobilizează, pentru că persoana masculină este agresivă. La 05^{41:56} persoana de gen masculin o îmbrâncește pe altă persoană de gen masculin, căruia i-a dat scurta la 05^{41:15}. La 05^{42:30} persoana masculină agresivă se apropie de agentul de pază a localului și se comportă agresiv, după care își ia poziția de luptă și îl provoacă pe agentul de pază. La 05^{43:39} persoana

agresivă se apropie de angajatul pazei și îl apucă de maiou, la care angajatul pazei îi aplică o lovitură cu pumnul în față și persoana agresivă cade jos. În urma măsurilor speciale de investigație și a acțiunilor de urmărire penală s-a stabilit că persoana de gen masculin agresivă este Botezatu Damian.

Totodată, materialele cauzei atestă că la 09.03.2017, în jurul orei 05³⁰, Botezatu Damian, aflându-se în holul localului de tip karaoke „Bravo”, amplasat pe bd. XXXX XXXXX, mun. Chișinău, a lovit cu piciorul în ușa de la camera de baie, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate și înregistrările video administrate la cauză, la ce a reacționat agentul de pază Coman Ion, care a ieșit în holul localului să vadă ce se întâmplă și a intervenit în vederea asigurării securității și ordinii publice în local.

Din CD cu înregistrări video ridicate de la Melnic Igor, a cărui date de identitate nu au fost indicate în procesul-verbal de constatare de ridicare din 15.03.2017, cercetat în ședința de judecată, se observă că la ora 05^{34:14} inculpatul a ieșit la camera de baie, unde a deschis ușa, lovind cu piciorul în ușă. La gălăgia provocată a reacționat agentul de pază Coman Ion, care a intervenit în vederea menținerii ordinii publice. Între inculpatul și partea vătămată au urmat discuții, din care rezultă că inculpatul îi solicită părții vătămate acceptul de a intra din hol în local, însă acesta este refuzat de agentul de pază. Ulterior se vizualizează îmbrânceli între inculpat și partea vătămată, ultimul immobilizându-l pe inculpat, i-a aplicat o lovitură cu cotul în regiunea spatelui, moment în care inculpatul i-a rupt maioul părții vătămate. Pe parcurs a intervenit prietenul inculpatului, Vozian Alexandru, care s-a îmbrâncit puțin cu inculpatul, încercând să-l calmeze, dar și martorul Erizanu Irina, administratorul localului, care după cum se observă din înregistrările video vizualizate în ședința de judecată, l-a împins în repetate rânduri pe Botezatu Damian, nepermițându-i să iasă afară din local. La fel instanța observă că inculpatul nu a aplicat careva lovituri s-au îmbrânceli martorului Erizanu Irina. Fiind immobilizat inculpatul în holul localului, prin faptul că nu i se permitea să iasă afară de administratorul Erizanu Irina sau să intre în interiorul localului de către agentul de pază Coman Ion, inculpatul din nou a încercat să intre în interiorul localului, la ce de către agentul de pază Coman Ion i-a fost aplicată o lovitură cu pumnul în regiunea feței și inculpatul a căzut jos. Prietenul inculpatului Vozian Alexandru l-a ajutat să se ridice, unde se observă din înregistrările video că este însângerat în regiunea feței. După ceva timp au intervenit reprezentanții companiei de pază ”Bercut”.

Partea vătămată nu a prezentat careva leziuni corporale sau vătămări a sănătății.

Potrivit Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 958 din 09.03.2017, inculpatului i-au fost cauzate fractura colanei dintelui unu de pe maxila pe

dreapta, fractura marginală dintelui doi pe mandibulă pe dreapta, excoriații pe față, cap, mucoasa buzei inferioare, ce condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară.

Prin urmare, în acțiunile inculpatului este prezent huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce încalcă normele morale, tulbură ordinea publică și liniștea persoanei, faptă prevăzută de art. 354 din Codul contravențional.

Or, prin acțiunile sale, el a tulburat ordinea publică și liniștea persoanei, în locuri publice, și anume în localul „Bravo” din mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn, 12/5, nefiind reținută aplicarea violenței asupra persoanei, incriminată conform învinuirii.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Ciocana, Vladimir Severin a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 737 lei.

Apelantul a invocat că în condițiile în care partea vătămată a declarat cert că asupra sa au fost aplicate acțiuni de violență fizică și psihică, iar faptul dat este confirmat, inclusiv prin imaginile video anexate la materialele cauzei și examinate în cadrul ședinței judiciare, este eronată și neîntemeiată concluzia instanței de fond în sensul nestabilirii respectivei violențe în comportamentul inculpatului.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, apelul a fost admis, casat total sentința și pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Botezatu Damian a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

Instanța de apel a reținut că, la 09 martie 2017, în jurul orei 05³⁰, inculpatul Botezatu Damian, aflându-se în holul localului de tip karaoke „Bravo”, amplasat pe bd. XXXX XXXXX, mun. Chișinău, având intenția de a comite un act de huliganism, prin încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiuni care, din conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, a inițiat un conflict spontan cu agentul de pază al localului Coman Ion, și fără nici un motiv, acționând cu intenție directă, în prezența mai multor persoane, a aplicat intenționat violența fizică, numindu-l cu cuvinte necenzurate, rupându-i maioul.

Instanța de apel a reținut că, inculpatul nu s-a prezentat, fiind anunțat în căutare.

Totodată, depozițiile inculpatului date în prima instanță nu corespund adevărului și au fost oferite în scop de eschivarea de la răspunderea penală, mai mult, declarațiile lui sunt combătute prin probele administrate, care îi dovedesc pe deplin vinovăția.

Astfel, partea vătămată Coman Ion care a declarat în instanța de apel, că pe la orele 03⁰⁰ au venit trei persoane de gen masculin, printre care era și Botezatu Damian. La un moment a auzit un sunet foarte puternic, a ieșit în hol unde era doar inculpatul, pe care l-a întrebat ce s-a întâmplat. I-a răspuns nemulțumit și agresiv. Atunci, a decis să nu îi permită accesul, deoarece era în stare neadecvată. Apoi, nemulțumirile inculpatului au trecut în fază de agresiune, mai întâi verbale, apoi fizice și ca urmare i-a rupt maioul. Erizanu Irina, care a intervenit la inculpat cu un îndemn să se calmeze, dar acesta i-a răspuns nemulțumit și agresiv. Inculpatul a încercat să intre în sală forțând ușa și împingându-l. Apoi, s-a pus în poziția de luptă și a încercat să-l lovească. Atunci l-a rugat să se calmeze, ultimul agresându-l verbal, s-a apropiat și l-a apucat strâns de mână. În frică pentru sănătatea sa, inconștient i-a aplicat o lovitură. Inculpatul a căzut, după ceva timp a venit și grupa operativă. Partea vătămată a susținut declarațiile oferite anterior, precizând că din partea inculpatului au fost acțiuni periculoase, care i-au pus sănătatea în pericol, a fost un comportament agresiv, i-a rupt maioul, a dorit să aplice lovituri cu sticla.

Martorului Erizanu Irina a comunicat instanței de apel că deține funcția de administrator al localului karaoke „Bravo”. trei băieți s-au așezat la masă și consumau băuturi alcoolice. Dar inculpatul se deosebea de ceilalți, în sala se comporta urât, nu odată i s-au făcut observații. A ieșit din sală pentru ca a auzit o bocănitură tare, iar în hol a văzut cum inculpatul îl ținea pe paznic de maiou. Când l-au înlăturat, era foarte agresiv, era cu o sticla de bere în mână, dorea să arunce și acea sticlă de bere. A luat scurta sa și a început să o rupă cu picioarele, la ea se adresa foarte agresiv, vorbea necultural, pe ton înalt. Nu odată s-a năpustit asupra paznicului, era în poziție de luptă, sărea, se agăța de ușă și dorea să o deschidă. Oaspeții au văzut toate acestea și au plecat de la cele ce au văzut. A fost chemată poliția. În local era instalat sistem de înregistrare video și înregistrările le-a transmis poliției. Careva agresiune din partea paznicului nu a fost, chiar și atunci când inculpatul s-a agățat de maioul sau, nu i-a făcut nimic, agresă doar inculpatul. Înainte de a veni poliția cu vre-o cinci minute, paznicul l-a lovit pe inculpat, care stătea în fața lui și dorea să îl lovească, dar paznicul a reacționat.

Potrivit procesului-verbal din 18.08.2017, s-a examinat înregistrarea video de la 09.03.2017 din holul localului de tip karaoke ”Bravo”, amplasat pe bd. XXXX XXXXX, mun. Chișinău, unde la ora 05^{34:14} se observă o persoană de gen masculin cum lovește cu piciorul ușa din holul localului, după care de el se

apropie angajatul de pază a localului. Apoi între aceste 2 persoane urmează discuții și îmbrânceli. Ulterior, apare o persoană de gen feminin, și între ea și persoana de gen masculin apar discuții și îmbrânceli, în obiectivul camerei de luat vederi apar încă 2 persoane de gen masculin, începând cu ora 05^{40:30}, agentul de pază și persoana de gen masculin menționată se îmbrâncesc, agentul de pază îl imobilizează, pentru că persoana masculină este agresivă. La 05^{41:56} persoana de gen masculin o îmbrâncește pe altă persoană de gen masculin, căruia i-a dat scurta la 05^{41:15}. La 05^{42:30} persoana masculină agresivă se apropie de agentul de pază a localului și se comportă agresiv, după care își i-a poziția de luptă și îl provoacă pe agentul de pază. La 05^{43:39} persoana agresivă se apropie de angajatul pazei și îl apucă de maiou, la care angajatul pazei îi aplică o lovitură cu pumnul în față și persoana agresivă cade jos. În urma măsurilor speciale de investigație și a acțiunilor de urmărire penală s-a stabilit că persoana de gen masculin agresivă este Botezatu Damian (f.d. 38).

Prin urmare, instanța de fond nu a oferit o apreciere corespunzătoare declarațiilor părții vătămate și a martorului audiat, dar și sistemului de probe acumulat și administrat în cadrul urmăririi penale, iar ca rezultat eronat a stabilit că inculpatul a comis contravenția prevăzută la art. 354 Cod contravențional.

Subsecvent, art. 113 Cod penal, pledează că se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între fapte prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Prin încălcare grosolană a ordinii publice ce exprimă o vădită lipsă de respect se consideră săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei și demnității persoanei, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărniciere a activităților de masă, suspendare temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

Prin acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare, ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

Huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violente constituie atât violența psihică, cât și cea fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin

aplicarea de lovituri, prin imobilizarea, îmbrâncirea, punerea unei piedici victimei, urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziuni corporale, sau ară cauzarea prejudiciului sănătății.

La caz, se atestă încălcare grosolană a ordinii publice, cât și aplicarea violenței a supra persoanelor, or după cum s-a constatat din probele analizate și apreciate, se atestă că inculpatul aflându-se în holul localului a izbit ușa WC-ului, la care el auzind l-a întrebat ce s-a întâmplat, unde acela i-a răspuns pe un ton ridicat că nu e treaba lui. Partea vătămată, văzând că acela se afla sub influența băuturilor alcoolice a decis să nu îi permită să intre în local, la care fapt acela s-a enervat, l-a amenințat verbal și l-a numit cu cuvinte necenzurate. Acesta avea o sticlă cu bere în mână și îl amenința că îl va lovi cu ea. El a încercat să îl imobilizeze, iar prietenii lui îl rugau să se calmeze, însă el nu asculta de nimeni. La un moment dat acela s-a pus în poziție de luptă și avea pumnii în față, însă el încerca să păstreze distanța pentru a avea loc de apărare. Inculpatul l-a apucat pe partea vătămată violent de mâna stângă, la care, el l-a lovit cu pumnul în partea feței, în urma la ce, acela și-a pierdut echilibrul și a căzut la podea. Prietenii săi l-au ajutat să se ridice și ei au vrut să părăsească localul, însă el i-a oprit, deoarece era solicitată poliția care urma să documenteze cazul. Acela continua să îl amenințe cu răfuială fizică, spunând că îl va întâlni după serviciu și îl va agresa fizic. Tot el și-a rupt haina, spunând că va declara că agentul de pază i-a rupt haina, iar din imaginile video se vede cum el își rupe haina singur, de asemenea se vede momentul primei altercații, când acesta i-a rupt maioul. La venirea poliției, acesta nu s-a potolit, continua să se comporte agresiv, numea și poliția cu cuvinte necenzurate.

Astfel, din probele cercetate în ședința instanței de apel s-a stabilit că asupra părții vătămate au fost aplicate acțiuni de violență fizică și psihică, iar faptul dat este confirmat, inclusiv, prin imaginile video anexate la materialele cauzei și examinate în cadrul ședinței judiciare, declarațiile martorului Marina Erizanu, acțiuni ce au fost desfășurate într-un loc public, care au încălcat grosolan ordinea publică.

Instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, ca huliganismul, manifestat prin acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, ce se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a indicat că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, că circumstanțe atenuante care ar permite aplicarea pedepsei

sub formă de amendă, sau muncă neremunerată în folosul comunității, cum ar fi *recunoașterea vinovăției*, căința sinceră, nu au fost stabilite în speță, prin urmare nu pot fi luate în calcul, că inculpatul nu are antecedente penale, *a comis infracțiunea într-un loc public, a manifestat lipsă de respect față de persoanele ce se aflau în localul în speță, față de agentul de pază, a aplicat lovituri, a amenințat colaboratorul de pază*, nu s-a prezentat în ședințele instanței de apel, manifestând lipsă de respect față de instanță, concluzionând că în privința inculpatului urmează a fi aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

5. Avocatul Ion Căpățină a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

Recurentul a invocat că, instanța nu a reținut încălcare grosolană a ordinii publice, cât și aplicarea violenței asupra persoanelor, or, după cum s-a constatat din înregistrările video administrate, acțiunile inculpatului manifestate prin aplicarea unei lovituri în ușa camerei de baie a localului „Bravo”, ce a generat intervenirea agentului de pază, și ca urmare au fost generate de faptul că a fost imobilizat în holul localului, până la venirea colaboratorilor agenției de pază „Bercut”, nefiindu-i permis inculpatului nici să iasă din loc, nici să intre în local.

Astfel din materialele cauzei instanța corect a stabilit că partea vătămată nu a prezentat careva leziuni corporale sau vătămări a sănătății.

Or, instanța a reținut că potrivit Raportului de expertiză extrajudiciară nr. XXXX XXXXX, a fost examinat medico-legal inculpatul și potrivit concluziilor expertului i-au fost cauzate fractura colanei dintelui unu de pe maxila pe dreapta, fractura marginală dintelui doi pe mandibula pe dreapta, excoriații pe față, cap, mucoasa buzei inferioare, ce condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară.

Prin urmare, instanța a atestat cauzarea vătămarilor ușoare inculpatului Botezatu Damian de către partea vătămată Coman Ion, fapt ce se confirmă atât prin înregistrările video administrate în ședința de judecată, cât și prin Raportul de expertiză extrajudiciară nr. XXXX XXXXX, anexat la materialele cauzei conform procesului-verbal de ridicare din 30.01.2018.

Instant de fond corect a reținut faptul că, declarațiile părții vătămate Coman Ion, că nu a primit nici o lovitură din partea inculpatului.

Partea vătămată a declarat instanței că inconștient i-a aplicat inculpatului o lovitură regiunea feței, dar nu ține minte cu palma sau cu pumnul. Astfel, se atestă că careva lovituri din partea inculpatului nu au fost aplicate părții vătămate, cât și altor persoane prezente, ce se confirmă prin declarațiile părții vătămate și prin înregistrările video.

Instanța de apel, verificând cauza sub aspectul legalității pedepsei penale, urma să dea răspuns dacă aceasta a fost aplicată de către instanța de fond în limitele prevăzutei lege, avându-se în vedere nu numai sancțiunea normei penale speciale, ci ținând cont de toate prevederile ce reglementează pedeapsa penală, individualizarea pedepsei, precum și alte criterii ce țin de tratamentul juridic penal.

Instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 76 Cod penal și incorect a ajuns la concluzia stabilirii unei pedepse penale cu privarea de libertate.

Astfel, instanța de apel verificând cauza sub aspectul legislației pedepsei penale, urma să mențină sentința, or, instanța de fond a apreciat just acțiunile inculpatului, pedeapsa a fost aplicată cu toate prevederile ce reglementează pedeapsa penală, individualizarea acesteia, precum și alte criterii ce țin de tratamentul juridic penal.

Concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului sunt greșite și neconforme scopului legii penale, principiului individualizării răspunderii și pedepsei penale, fapt ce denotă că decizia adoptată, la motivarea stabilirii pedepsei, contravine principiului echității și scopului legii penale.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit face următoarele concluzii.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar de pe rol, privind calificarea acțiunilor inculpatului (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de

apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate Coman I., martorului Erizanu I., procesului-verbal din 18.08.2017 de examinare a înregistrării video de la 09.03.2017 din holul localului de tip karaoke ”Bravo”, conform căror inculpatul a lovit cu piciorul ușa din holul localului respectiv, după care, exprimându-se injurios, l-a îmbrâncit pe Coman I., l-a apucat violent de mână și haină, i-a rupt maioul, s-a comportat agresiv, a ignorat observațiile administratorului Erizanu I., toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel indicând clar și fără echivoc motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând elocvent prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită.

Totodată, soluția instanței de apel coroborează cu prevederile art. 131 lit. a), b), 134⁷ Cod penal, cât și cu jurisprudența națională, conform căror prin faptă săvârșită în public se înțelege fapta comisă într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, chiar dacă în momentul săvârșirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului, în orice alt loc accesibil publicului dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane. Prin loc de utilizare publică se înțeleg părțile unui loc care sunt accesibile sau deschise publicului permanent, periodic sau ocazional. Ordine publică înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a integrității patrimoniului. Încălcarea grosolană a ordinii publice se consideră săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare. Huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violente constituie atât violența psihică, cât și cea fizică, ce se poate manifesta prin îmbrâncirea victimei, cu sau fără cauzarea prejudiciului sănătății. Prin huliganism însoțit de obraznicie deosebită se înțeleg acțiunile de încălcare grosolană a ordinii publice însoțite de distrugere

a bunurilor proprietarului (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 19.06.2006, nr.4 - Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, pct.3.*).

Prezența împrejurărilor enunțate, în speță și în acțiunile infracționale ale inculpatului, este demonstrată concludent prin probele administrate pe caz.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CoEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6§1 din CoEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

În același timp, se reține că instanța de apel, la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, a comis următoarele erori de drept.

Conform art. 75 Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată. Conform art. 394 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să motiveze în partea descriptivă a hotărârii stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și alte categorii de pedepse. Conform art. 77 alin. (2) Cod penal, dacă circumstanțele agravante sunt prevăzute la articolele corespunzătoare în calitate de semne ale acestor componente de infracțiuni, ele nu pot fi concomitent considerate drept circumstanțe agravante.

Totodată, potrivit jurisprudenței naționale, în conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Concluzia instanței cu privire la aplicarea unei pedepse mai aspre urmează a fi motivată (*pct. 4. din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție, nr. 8 din 11.11.2013, Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*).

Aceste prescripții legale nu au fost respectate de instanța de apel, deoarece, în situația în care în speță nu au fost constatate circumstanțe agravante, iar art. 287 alin. (1) Cod penal prevede pedepse alternative, cum ar fi amenda în mărime de la 550 la 1050 unități convenționale și munca neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, în partea descriptivă a deciziei contestate lipsește cu desăvârșire argumentarea caracterului excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare și motivarea că o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, circumstanțele invocate de instanța de apel că inculpatul: „*a comis infracțiunea într-un loc public, a manifestat lipsă de respect față de peroanele ce se aflau în localul în speță, față de agentul de pază, a aplicat lovituri, a amenințat colaboratorul de pază*”, sunt prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal în calitate de semne ale componenței de infracțiune, deci ele nu pot fi concomitent considerate drept circumstanțe agravante.

Mai mult, conform art. 66 alin. (2) pct. 2) și 8) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa. Potrivit art. 103 alin. (3), 104 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul nu poate fi forțat să mărturisească împotriva sau să-și recunoască vinovăția și nu poate fi tras la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații.

Deci, argumentul instanței de apel că inculpatul nu și-a recunoscut vina, este absolut neîntemeiat (*pct. 4. din decizie*).

Or, această circumstanță constituie un drept legal al inculpatului și nu face parte din categoria celor agravante, prevăzute în art. 77 Cod penal.

Împrejurările enunțate relevă că decizia contestată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția de aplicare inculpatului a unei pedepse cu închisoare, că instanța de apel i-a aplicat acestuia o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, aplicând nejustificat și inechitabil față de inculpat pedeapsa cu închisoare, în raport cu situația de fapt existentă la data condamnării

lui, inadecvat și disproporțional în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează, parțial hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

În temeiul împrejurărilor enunțate, se impune admiterea recursului, casarea parțială a hotărârii contestate, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, cu aplicarea inculpatului a pedepsei sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, adică în sumă de 30.000 lei, asemenea pedeapsă fiind una inechitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

În rest, decizia contestată urmează a fi menținută.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursul ordinar declarat de avocatul Căpățînă Ion, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018 în latura pedepsei penale, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre.

Lui Botezatu Damian XXXXX, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, a-i aplica pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie 30.000 lei.

În rest, hotărârea contestată se menține.

Botezatu Damian XXXXX, urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 mai 2019.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun
Dumitru Mardari
Maria Ghervas